People's right 24 Oct

SPEAK OUT

Будваагийн **БЯМБАСҮРЭН**

Дэлхий нийтээр санхүүгийн хямрал нүүрлэж буй энэ үе[…] хямрал Монголын эдийн засаг, тэр тусмаа банкуудад хэр[…] нөлөөлж болох талаар Монголын нэр хүндтэй банкууды[…] захирлуудаас сонирхлоо. Мөн энэ сэдвээр Монголбанкны Ерөнхийлөгч, доктор А.Батсүхтэй хийсэн ярилцлагыг "Ар[…] эрх" сонины даваа гаригийн дугаарт нийтлэх болно.

ДЭЛХИЙН ХЯМРАЛ МОНГОЛД НӨЛӨӨЛӨХ[…]

АСУУЛТ: Дэлхийн эдийн засгийн хямрал Монголд ямар байдлаар тусах бол, мана[…] систем энэ хямралд өртөж байна уу?

Монголбанкны Ерөнхийлөгч, доктор А.Батсүх:

Шууд нөлөөлөхгүй

-Шууд нөлөөлнө гэж хэлж болохгүй. Гэхдээ тодорхой хэмжээгээр гадаад эх үүсвэрийн олдоц багасна, өртөг нэмэгдэнэ. Үйл ажиллагаа илүү их хугацаа шаардана, гэрээ хэлцэл хийх гэх мэтэд. Тиймээс хөрвөх чадвар, өөрийн хөрөнгөө хангалттай өндөр түвшинд байлгахад чиглэсэн менежментээ эрс сайжруулах хэрэгтэй гэж бодож байна. Товчоор хэлбэл, зохистой зарчмуудыг сайтар мөрдвөл эрсдэл багатай гэсэн санаа юм.

Дэлхийн банкны Монгол дахь Суурин төлөөлөгч Р.Сайед:

Мөнгөний урсгал багасах талтай

-Дэлхийн өнөөгийн нөхцөл байдалд өндөр, хөгжилтэй ч буурай, хөгжилтэй ч зээлээ хязгаарлахаас өөр аргагүй байдалтай тулгарч байна. Дэлхийг хамраад байгаа санхүүгийн энэ хямрал эдийн засгийн хямралыг үүсгэж магадгүй. Эдийн засгийн хямрал нь хөгжлийн хурдыг удаашруулдаг. Ингэснээр экспортын хэмжээ буурч, эрэлт хэрэгцээ багасч, хөрөнгө оруулалтын хэмжээ мөн багасна. Тийм болохоор санхүүгийн хямрал бүх салбарт нөлөөлөх боломжтой. Иймд дэлхий нийтээр зээлээ хязгаарлаж, мөнгөний хатуу бодлого барьж байна. Өнөөдрийн дэлхийн санхүүгийн байдлыг илэрхийлэхийн тулд би ганцхан тоо хэлье л дээ. Зээлийн хадгаламжтай харьцуулсан харьцаа Өмнөд Солонгост 140 хувь байгаа бол Монголд 120 хувь байна. Тэгэхээр бусад орнуудад тохиолдож буйтай адилхан нөхцөл байдал үүсээд

Голомт банкны ТУЗ-ийн дарга Д.Б[…]

Эдийн засгийн уналт, хямрал […]

-Дэлхийн санхүүгийн зах зээлийн хямрал Монголд шууд нөлөөлөхгүй. Энэ хямрал АНУ-ын үл хөдлөх хөрөнгийн зах зээл, орон сууцны муу зээлжүүлэлтээс үүдэлтэй юм. Монголын аль ч арилжааны банк АНУ болон олон улсын үнэт цаас, зээлжүүлэлтийн зах зээлд оролцоогүй учир Монголд шууд нөлөөлөхгүй. Харин шууд бусаар манай эдийн засагт нөлөөлөхийг үгүйсгэхгүй. Тухайлбал зэсийн үнэ унах, Хятадын эдийн засгийн өсөлт бага зэрэг удаашрах хандлагатай байгаа, воны ханш эрс унаж байгаа зэргээс экспортын орлого, гадаадаас ирэх гуйвуулга буурах хандлага байна.

Мөн түүнчлэн төлөвлөгдөж байсан гадаадын шууд хөрөнгө оруулалтууд, Монголын арилжааны банкуудын гадаадын санхүүгийн зах зээлээс санхүүжилт татах төлөвлөгөө хойшл[…] Харин газрын тосны үнэ буурч байгаа нь дотоодын бар[…] зээлд шууд эерэгээр нөлөөлнө. Энэ жил ургац хураа[…] харьцангуй өндөр түвшинд хүрлээ. Засгийн газраас зохис[…] оруулалтуудыг хязгаарлах бодлого тодорхойлж байгаа буурулахаар байна.

Эдгээр нөхцөл байдлыг харгалзаж үзвэл, Монголд сү[…] шиг 7-10 хувийн эдийн засгийн онцгой өсөлт гарахгүй б[…] уналт, хямрал нүүрлэхгүй.

Монголын банкны салбар эрүүл, найдвартай байдлаа хад[…] банкны системийн төлбөрийн чадварын үзүүлэлт 28 хувь бай[…] тогтоосон заавал байх нөөцийн шаардлагаас даруй 5.6 д[…] орнуудын жишигтэй харьцуулахад харьцангуй өндөр үзүүл[…]

"ХААН" банкны гүйцэтгэх захира[…]

"Today" 24 Oct

БИЗНЕ

"ӨНӨӨДӨР" 2008 ОНЫ АРАВДУГААР САРЫН 24. БАА

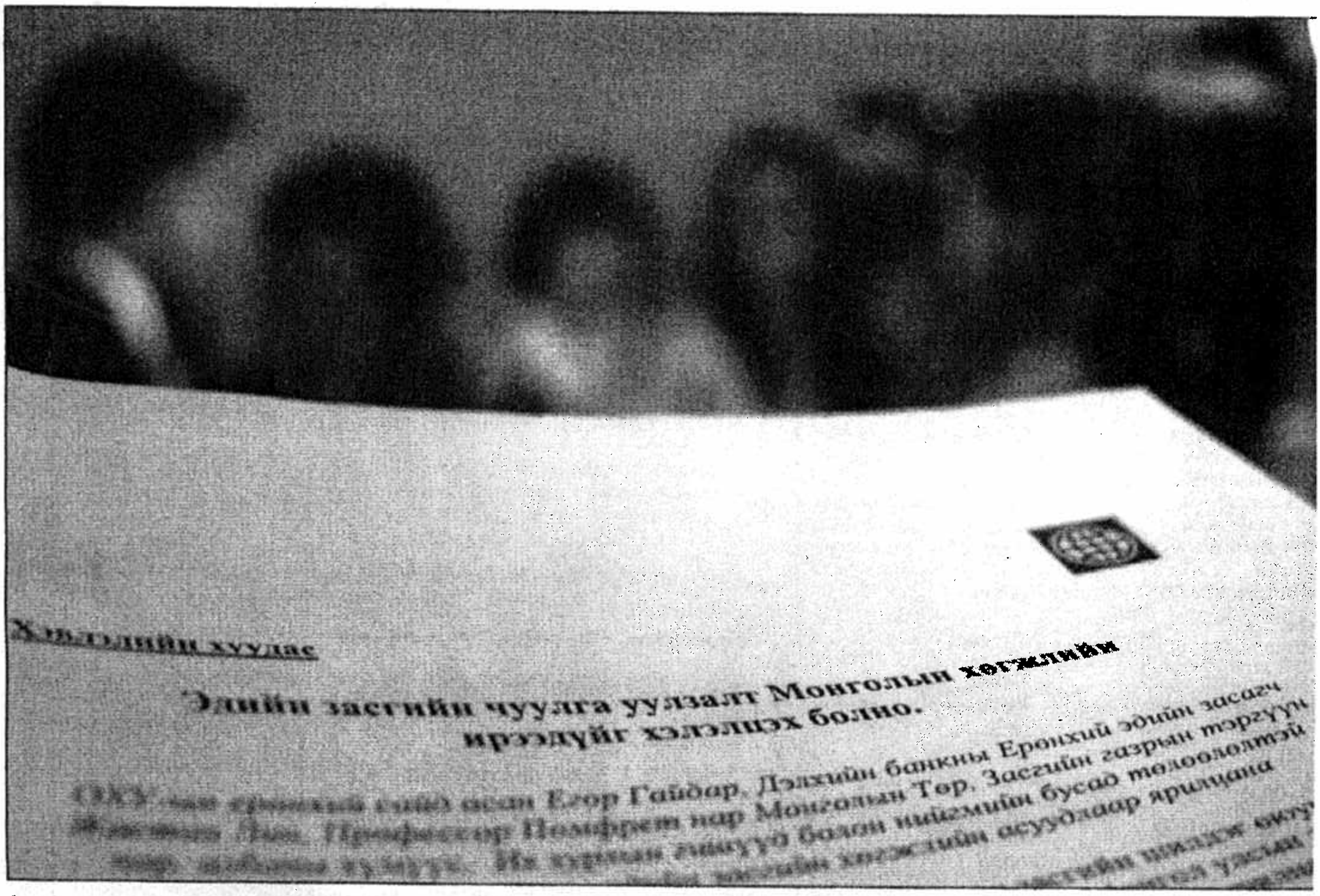

Ашигт малтмал түшиглэн эдийн засаг, инфляц зэрэг тулгамдсан асуудлаар шилдэг эдийн засагчид илтгэл тавина.

ДЭЛХИЙН ШИЛДЭГ ЭДИЙН ЗАСАГЧИД МОНГОЛД ЧУ

Д.МӨНХЧИМЭГ

Дэлхийн банкны Монгол дахь суурин төлөөлөгч Аршад Саиед болон Сангийн яамны төлөөлөгчид ирэх мягмар, лхагва гаригт болох Монголын эдийн засгийн бодлогын чуулга уулзалтын талаар хэвлэлийн хурал хийлээ. Чуулга уулзалтыг Монголын Засгийн газар, Дэлхийн банктай хамтран зохион байгуулж буй аж. ОХУ-ын Ерөнхий сайд асан Егор Тимурович Гайдар, Дэлхийн банкны ерөнхий эдийн засагч Жастин Ифу Лин, профессор Ричард Помфрет тэргүүтэй зочид хуралцэн ирж ашигт малтмал түшиглэсэн эдийн засаг, инфляц зэрэг тулгамдсан асуудлаар сонирхолтой илтгэл тавих аж. Мөн Монгол орны ирэх дөрвөн жилийн хөгжлийн гол зорилтуудыг хэлэлцэх юм байна. Уг чуулга уулзалтад Дэлхийн банк, Азийн хөгжлийн банк, Олон улсын валютын сангийн төлөөлөгчид болон Монгол Улсын Ерөнхийлөгч Н.Энхбаяр, яам, агентлагийн албатууд оролцож, эдийн засгийн тулгамдсан асуудлуудыг хэлэлцэн, санал солилцох аж.

"Энэхүү чуулга уулзалтад дэлхийн шилдэг эдийн засагчид цуглаж Монгол орон хэ
зөв ашиглан хөгжих боломжий
хуваалцах юм. Өөрөөр хэлбэл, (
туршлагаас суралцах таатай
буй хэрэг. Нөгөө талаас шин
байгуулагдан, ирэх дөрвөн ж
зорилтуудаа тодорхойлж буй
чуулга уулзалтын ач холбогдо
байх" хэмээн Дэлхийн банкны М
төлөөлөгч Аршад Саиед хэллээ.

НЭГ СЭДВЭЭР

14 Oct Today

ıАД САИЕД:
МОНГОЛД ЭДИЙН ЗАСГИЙН ‹ОЛИМОГ БОДЛОГО ХЭРЭГТЭЙ

Төгсгөл. Түрүүч нь В1 нүүрт

ıыг бууруулах зорилготойгоор Монголбанк ;үүгээ өсгөсөн. Энэ нь манай орны эдийн ;өлтийг удаашруулах уу. Санхүүгийн творжуулах зорилгоор дэлхийн томоохон длогын хүүгээ бууруулаад байгаа.

ын байдал бусад оронтой харьцуулахад өөр олын эдийн засаг халалтын байдалд байсан. іфляцын эрхэнд хөрч эхэлж байна. Дэлхийн ол эдийн засгийн өсөлт удааширч байна. ;нгийг хөдөлгөөнд оруулж, эдийн засгийн ıгэсгэх бодлогыг томоохон орнууд баримталж лон улсын хүрээнд зээлийн эх үүсвэр багасч, зогсонги байдалд орсон. Харин Монголын банкуудын хувьд сүүлийн жилүүдэд маш их ээл олгосон. Нийт зээлийн хэмжээ өнгөрсөн ндугаар сард өмнөх жилийнхээсээ 70 хувиар ı. Харин энэ оны зургадугаар сарын байдлаар жээ өнгөрсөн жилтэй харьцуулахад 50 хувиар Энэ нь мөн л өндөр үзүүлэлт юм. Зээлийн гол лга, үл хөдлөх хөрөнгө, худалдаа гэсэн гурван ıөрсөн байгаа. Юутай ч Монголбанк бодлогын ;, арилжааны банкууд зээлээ хумиж эхэлсэн хэмжээ болсон. Ойрын 3-5 жилд инфляцаа эшинд барьж, үүний зэрэгцээ эдийн засгийн алж үлдэх холимог бодлого хэрэгтэй байна. бэл, инфляцтай дан ганц бодлогын хүүгээ р тэмцэх нь учир дутагдалтай юм. Давхар о боловсруулж, ухаалаг алхам хийх нь зөв. ээгдэхүүний үнийн өсөлт нийт инфляцын 75 ; байна. Харин одоогоор үнэ буурах хандлага кигла... болов. Хэрэв энэ байдал үргэлжлэх эцэс гэхэд инфляц 26 хувь болтлоо буурах

ıн хэвгэр манай гол экспортын бүтээгдэхүүн йн үнэ маш өндөр байсан боловч манай йн тэнцэл алдагдалтай гарлаа. Өдгөө ‹ ээлд зэсийн үнэ огцом буурч байна. хэр удаан үргэлжлэх бол?

гацаанд зэсийн үнэ уруудсан хэвээр байвал дийн засгийн өсөлт буурна. Дунд хугацаа жилийг хэлж байна л даа. Ингэхээр Засгийн ...асч, нийгмийн халамжаа танахаас өөр ю. Төсвийн зарцуулалтдаа нэлээд анхаарах ıна. Эрх баригчид бүтээмжийг нэмэгдүүлэх ıарах шаардлагатай. Өөрөөр хэлбэл, бүтээмж байхад цалин өсөөд байх нь учир дутагдалтай йн зарцуулалтын хувьд бол байгаа онох нь ɔляц 32 хувьд хүрчихээд байгаа өнөөгийн хамгийн их хохирч байна гэдгийг сайтар тэр бүлэгт л халамжаа хуваарилах нь зүйн алаас зэсийн үнэ тогтвортой байвал орлогоо эгтэй. Малчид өвлийг өнөтэй давахын тулд гэлээ хийж эхэлдэг шиг Монгол Улс нөөц

үед монголчууд мөнгө тараах амлалт өгөх цаг биш. Өнөөдөр бид хүнсний, газрын тосны, санхүүгийн гээд дэлхийн хэмжээний гурван хямралд нэрвэгдээд байна. Өнгөрсөн гурван жилийн хугацаанд дэлхийд хүнсний үнэ 83 хувиар, улаан буудай 180 хувиар өссөн үзүүлэлт бий. Энэ байдал цаашид үргэлжилсэн бол сая сая хүн өлсгөлөнд автах байлаа. Гэвч ойрын үед түүхий эдийн ханш унаж байгаа. Дэлхийн эдийн засгийн өсөлт удааширч, хөрөнгийн зах зээл тогтворгүй байгаа учир түүхий эдийн үнийн бууралт цаашид үргэлжлэх хандлагатай байна. Хөгжиж буй орнуудын эдийн засгийн өсөлт ойрын жилүүдэд дунджаар долоон хувьтай байсан, энэ нь буурсаар тав орчим хувьд очих байх. Эдийн засгийн өсөлт дэлхийн хэмжээнд нэг хувиар буурахад л 20 сая хүн ядуурал нэрвэгдэх уршгийг араасаа дагуулдаг гэсэн судалгаа бий.

-Дэлхийн санхүү, эдийн засгийн тогтворгүй байдал манай оронд хэрхэн нөлөөлөх вэ?

-Хамгийн түрүүнд гадны хөрөнгө оруулалт тодорхой хэмжээгээр буурна. Түүнчлэн гадаадад ажиллаж буй монголчуудын гуйвуулга багасах хандлагатай байна. Энэ нь ойролцоогоор жилд 200 сая ам.доллар байдаг. Зэсийн үнэ унасантай холбоотойгоор улсын орлого буурна. Энэ талаар дээр дэлгэрэнгүй ярьсан.

-Ашигт малтмалын тухай хуулийг батлалгүй удаж буйг та юу гэж үзэж байна вэ?

-Ашигт малтмалын хуулийн хувьд хамгийн түрүүнд гадаад, дотоодын хөрөнгө оруулалтын орчныг маш ээлтэй байлгах хэрэгтэй. Түүнчлэн орлогоо нийгмийн эмзэг бүлгийнхэнд үр өгөөжтэй байхаар хуваарилбал сайн. Хууль батлагдахгүй удаж буйн хувьд миний зүгээс хэлэх үг байхгүй. Тэр бол Монголын Засгийн газрын дангаараа шийдвэрлэх асуудал учраас бидний зүгээс ямар нэг хүсэлт, шахалт байх учиргүй. Харин хөндлөнгөөс ажиглагчийн хувиас дүгнэж хэлэхэд ашигт малтмалын хуулиа түргэн хийж дуусгах хэрэгтэй байх.

Халамжийн зарцуулалт байгаа онох нь чухал

Б.БЯМБА-(

юу байх вэ?

-Олон улсад санхүүгийн хямралтай б... хэлэлцэх асуудал мэдээж хэрэг цөөнгүй бий... уулзалтад орон орны туршлагатай эдийн ... Товчхон хэлэхэд мэдлэг, мэдээлэл сол... холбогдолтой юм. Чуулга уулзалтын үеэр эдийн засаг, хөгжил, инфляц гээд тулгамдс... хэлэлцүүлэг хийнэ. Энэ уулзалтыг Монгол